

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Toezegging doorkijk en financieel inzicht (H)OV-netwerk BrabantStad 2016-2025

Datum

26 maart 2013

Documentnummer

3384580

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Kennisnemen van

De voortgang, de voorgestelde strategie en het financieel inzicht inzake OV-netwerk BrabantStad in de periode 2016-2025.

Aanleiding

Bij de besluitvorming over de OV-visie en bij de begrotingsbehandeling hebben uw Staten gevraagd om inzicht in de benodigde financiële middelen voor de projecten Hoogwaardig OV (HOV) voor de periode na 2015. Dit inzicht is door gedeputeerde Van Heugten aan de commissie MF toegezegd (toezegging 3301031). Aangezien HOV niet op zichzelf staat maar onderdeel uitmaakt van het programma OV-netwerk BrabantStad hebben wij uw vraag verbreed met de andere speerpunten van dit programma: spoor en knooppunten.

Bevoegdheid

Het programma OV-netwerk is gericht op de realisatie van concrete projecten en daarmee een GS-bevoegdheid. Het is aan PS om de financiële kaders (bij) te stellen voor het ambitieniveau van het programma en de voortgang van het programma te controleren.

Kernboodschap

1. *De OV-visie Brabant en de Agenda van Brabant bevestigen dat het (H)OV-netwerk BrabantStad de ruggengraat vormt van het Brabantse OV-systeem.*

De OV-visie formuleert de volgende relevante ambities m.b.t. knooppunten en HOV:

- Uitbouwen HOV (vraaggericht).
- OV verbinden met ruimtelijke ontwikkelingen (verbindend)
- Verbinden stad en landelijk gebied (verbindend).
- Verbinden OV, auto, fiets (verbindend).

De OV-visie formuleert de volgende relevante ambities m.b.t. spoor:

- Openen van nieuwe stations.
- Verbeteren van internationale verbindingen per spoor.

Datum

26 maart 2013

Documentnummer

3384580

2. *De realisatie van het programma OV-netwerk is door de samenwerkende partners gestart in 2003 en er zijn al veel resultaten.*

De samenwerking in programma OV-netwerk BrabantStad is gebaseerd op de verkenning OV-netwerk BrabantStad uit 2003. Toen al bestond bij provincie, het SRE de B5-steden en NS en ProRail het inzicht dat de OV-bereikbaarheid van/naar en in het stedelijk netwerk BrabantStad onder druk zou komen staan gezien de toenemende mobiliteit en de daarmee gepaard gaande filedruk. Daarom zijn gezamenlijke ambities geformuleerd. Sindsdien zijn al veel resultaten geboekt:

Resultaten spoor: Nachtnet, infrastructurele aansluiting van Breda op het HSL-netwerk, aansluiting van Eindhoven op het HSL-netwerk (Duitsland) in voorbereiding. Deze projecten versterken het spoor als ruggengraat van het Brabants OV-netwerk en dragen zo bij aan de agglomeratiekracht van Brabant. De besluitvorming over het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) is belangrijk voor Brabant: het PHS is een rijksprogramma dat als doelstelling heeft het Nederlandse spoor te prepareren op de verwachte groei van zowel het goederen- als het personenvervoer op het spoor in de komende jaren. Met het PHS realiseert Brabant de ontlasting van de Brabantroute (goederen) en worden de in OV-netwerk BrabantStad beoogde frequenties van het personenvervoer mogelijk gemaakt.

Resultaten knooppunten: gerealiseerde nieuwe stations Maarheeze, Brandevoort en Tilburg Reeshof. Om bij deze en reeds bestaande stations de overstap auto-trein te faciliteren vindt uitbreiding plaats van Park&Ride-voorzieningen bij Brabantse treinstations o.a. Maarheeze, Vught, Heeze-Leende, Tilburg Universiteit en Vierlingsbeek. Transferia in Den Bosch en in Eindhoven bieden de reizigers de mogelijkheid om de auto aan de rand van de stad te parkeren en met een pendelbus naar het centrum te reizen. Momenteel vinden in alle spoorzones van de B5 grootschalige verbouwingen plaats, waarbij de overstapfaciliteiten voor zowel HOV, stad- en streekvervoer, auto en fiets wordt verbeterd.

Resultaten HOV: HOV brengt de reiziger snel en betrouwbaar naar de treinstations. Inmiddels rijden HOV Etten-Leur-Breda-Oosterhout (Volans), Brabantliner Breda-Utrecht en Oosterhout Utrecht en de snelle busverbinding lijn 300 Tilburg- Waalwijk-Den Bosch. HOV Noordoost Brabant is in voorbereiding.

In het SRE-gebied: HOV-plan SRE, HOV1 gerealiseerd (van Eindhoven CS naar Meerhoven/Eindhoven Airport), HOV2 (van Hightech Campus via Eindhoven CS naar Nuenen) in aanleg.

3. *De beschikbare financiële middelen voor de realisatie van het programma OV-netwerk zijn besteedbaar tot en met 2015.*

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben in 2005 € 30 miljoen beschikbaar gesteld voor het OV-Netwerk BrabantStad. Daarnaast is er in het bestuursakkoord 2007-2011 aanvullend € 55 miljoen beschikbaar gesteld voor specifieke projecten waaronder:

Stationsomgeving Helmond, Tilburg Spoorzone, Station Maarheeze, Transferium Vlijmenseweg 's-Hertogenbosch, Doorstroomas Den Bosch - Waalwijk – Tilburg, HOV2 Eindhoven, HOV Noordoost-Brabant.

Datum

26 maart 2013

Documentnummer

Naar verwachting zal er eind 2015 een bedrag van circa € 10 miljoen niet zijn aangewend als gevolg van aanbestedingsvoordelen en de “andere financiële tijden” waardoor tempo en investeringsvermogen van partners lager ligt. Deze middelen gaan naar de algemene reserve en dus na 2015 niet meer beschikbaar voor het programma OV-netwerk BrabantStad.

3384580

4. *Het projectenprogramma OV-netwerk BrabantStad periode 2015-2025.*

De volledige ambitie OV-netwerk uit 2003 is nog niet gerealiseerd. Externe ontwikkelingen (met name door de “andere financiële tijden”) beïnvloeden haalbaarheid en tempo van projecten. Tegelijkertijd blijven de samenwerkende partners het belang onderstrepen van een robuuste en efficiënte ruggengraat van het OV-netwerk. Dit betekent dat ook na 2015 investeringen nodig blijven in spoor, knooppunten en HOV. Duidelijk is echter dat gemeenten in het huidige tijdsgewricht problemen ondervinden om de benodigde financiële middelen voor het OV-netwerk beschikbaar te stellen. Daarom is in overleg met de steden kritisch gekeken naar de resterende ambitie voor de tranche 2016-2025.

Consequenties

1. *Het afronden van het programma OV-netwerk BrabantStad in de periode 2016-2025 vraagt om een nieuwe investeringsinspanning van de gezamenlijke partners (gemeenten, provincie, rijk, NS, ProRail).*

In overleg met de steden is het volgende naar verwachting realistische programma voor de komende jaren opgesteld. Daarbij zijn de volgende criteria beschouwd: essentiële schakel in het OV-netwerk/potentie reizigersgroei, urgentie m.b.t. doorstroming, relatie met gebiedsontwikkeling, werk met werk maken (gemeenten), ingeschat bestuurlijk draagvlak. De cijfers betreffen globale totale project- en programmakosten.

Programma/project	Voorlopige en globale kostenraming 2016-2025 (in miljoen euro)
Station Airport ¹	35
Station Maaspoort ²	14
P&R en transferia	16
HOV NO Brabant	21
HOV B3	19
HOV-plan SRE	104
PHS	Pm
Totaal	209

¹ Exclusief aanpassingen aan het spoor

² Idem

Bovenstaand investeringsprogramma kent 3 financieringsbronnen. Een aantal betreft rijksbijdragen (Station Airport en Station Maarheeze). Voor HOV (exclusief SRE) staan de provincie en de gemeenten ieder voor 50% aan de lat. Voor de realisatie van PHS zal naast de rijksbijdrage een regionale bijdrage worden gevraagd voor bijvoorbeeld de aanleg van een verdiepte ligging van het spoor in Vught.

Datum

26 maart 2013

Documentnummer

3384580

Europese en internationale zaken

Dit OV-netwerk is gekoppeld aan de ontwikkeling van hoogstedelijke zones, waarbij ruimtelijk wordt verdicht rondom stations. Het is deze ruggengraat die bijdraagt aan economische structuurversterking en de kwaliteit van Brabant als vestigingsplaats. Het realiseren van een samenhangend OV-netwerk zorgt voor betere OV-verbindingen naar topvoorzieningen (economische centra, recreatie, cultuur, sport), zodat deze voorzieningen op een acceptabele reisafstand komen te liggen. Dit vergroot de agglomeratiekracht en daarmee de concurrentiepositie van Brabant.

Communicatie

De voortgang en strategie van de diverse projecten is opgesteld in overleg met betrokken B5-gemeenten en het SRE.

Vervolg

Vanwege het gestelde bij Europese en internationale zaken stellen wij voor om de investeringsstrategie voor OV-netwerk Brabantstad te verbreden naar de andere beleidsthema's die van belang zijn voor de agglomeratiekracht van Brabant en de verbinding van stad en platteland (ruimtelijke kwaliteit, kennis- en vrijetijdseconomie, vitaal platteland en milieu). Deze verbreding zal plaatsvinden in samenhang met het project #Brabant wat gericht is op het versterken van het stedelijk netwerk in Brabant door het ontwikkelen en met elkaar verbinden van economische toplocaties, hoogstedelijke zones en (multi)modale knooppunten. Hierover zult u later inhoudelijk wordt geïnformeerd. Door deze verbreding kan er vervolgens een strategische onderbouwing worden gegeven voor een investeringsprogramma (H) OV voor de periode na 2015.

Bijlagen

1. OV-netwerk Brabantstad – Voortgang en strategie.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. W.G.H.M. Rutten

Auteur: R.H.M. Heijltjes, RHeijltjes@brabant.nl, toestel (06) 27 74 51 87
Economie & Mobiliteit/Bureau Openbaar Vervoer

Datum

26 maart 2013

Documentnummer

3384580